

Pamir

(Pamir. č. 10-12, 2009. Literaturno-chudožestvenny žurnal Souzja pisatelej Tadžikistana. Pamir, 2009. 128 s.)

Nargis Rahmonova, Filozofická fakulta UK, Bratislava, nargisrahmonova@gmail.com

Časopis *Pamir* vychádza od roku 1949 v *Dušanbe*, hlavnom meste Tadžikistanu. Hlavným redaktorom časopisu je *Karomatullo Mirzo*, známy tadžický spisovateľ a redakčnú radu tvoria *Mehmon Bacht*, *Šavkat Nijoz*, *Nizom Kosim*, *Sergej Suchojan*, *Abduvali Davronov*, *Parvina Sadullojeva*. Toto číslo sa skladá zo štyroch častí: *Impulzy sobytij*, *Poezia*, *Proza*, *Literaturovedenije iskusstvovedenije, kritika*.

Prvá časť *Impulzy sobytij* obsahuje tri správy: *Osnova kulturnoj obšnosti*, *V sijajušej plejade jubilarov a Pomnim i čtim*. V správe *Osnova kulturnoj obšnosti* sa hovorí o vedeckej konferencii, ktorá sa konala vo Zväze spisovateľov Tadžikistanu. Témou tejto konferencie bola „*Literatura i jazyk i ich otaženije v kulturnoj obšnosti Islamskoj Respubliky Iran i Respubliky Tadžikistan*“. Živá diskusia na konferencii upevnila vzájomné vedecké kontakty a zúčastnení sa obohatili novými poznatkami. Na konferencii sa osobitne zdôraznilo, že nielen jazyk je základom literatúry, ale aj literatúra v mnohom stimuluje vývin, rozvoj a zdokonaľovanie jazyka (s. 4).

V časti *Poezija* (s. 7 – 30) boli publikované verše od rôznych autorov a aj najnovšie preklady *Ilhoma Junusova rubai Omara Khajama*. Okrem toho v tejto časti sú uverejnené aj básne známeho národného tadžického básnika *Askara Hakima*. *Kogda rodilsa ty poetom.*, *Sergeja Suchojana*. *Novogodia.*, *Jekateriny Šerginoj*. *Net nas rodnej.*, *Muzaffara Hajdarova*. *S nadeždou v serdce.*, *Timura Varki*. *Šaftolu.*, a *Al-Farida*. *Son*.

V tretej časti je uvedená esej národnej tadžickej spisovateľky *Gulruchsor Safi* s názvom *Blagoslovenny v jestestve svojom*, príbeh *Bogougodnoje delo od Mansura Suruša.*, pokračovanie novely *Večno zeljonoe drevo very*, od *Šerali Muso*, príbeh *Sirodžidini Kosim*. *Rokovaja sud'ba*, príbeh *Murodali Rahmon*. *Chozjain.*, a *Friza Srumova*. *Matematičeskije etjudy*. Esej *Gulruchsor Safi* je venovaný hlavne Askaru Akajevu, vtedajšiemu prezidentovi Akadémie vied Kyrgyzska a neskôr prezidentovi Kirgizska. Konkrétne uvádza, že v Biškeku, vďaka múdrosti a politickej predvídavosti prvého prezidenta nezávislého Kirgizska *Askara Akajeviča Akajeva*, boli zhromaždené opozičné sily Tadžikistanu z celého sveta. Základný kameň tadžického mieru bol založený v Biškeku. Tadžický národ nikdy nezabudne na podporu a lásku Kirgizov a ich prezidenta počas dní našej strašnej tragédie (s. 34).

Ďalší príbeh *Mansura Suruša Bogougodnoje delo* hovorí o obyčajnom človeku, ktorý chce pomôcť obyvateľom v dome dôchodcov, chce im darovať med, ktorý on sám pozbieral z dvesto kilogramovej úrody. Avšak v mestskej správe mu nerozumejú, myslia si, že starec je blázon a nútia ho podpísať list o tom, že svoj med skutočne daruje a nechce za to nič, ani peniaze. Oni mu však povedia, aby priniesol list od psychiatra. Nahnevaný starý muž odchádza z mesta a od srdca povie: Ach, vy! Papierové duše!

Ďalší príbeh sa volá *Chozjain*, čo v preklade znamená *Pán* (s. 88 – 106). Autorom príbehu je *Murodali Rahmon*, ktorý sa snaží opísať život tadžických pracovných migrantov v Rusku na príklade hlavného hrdinu príbehu *Abdulchalila*. Hoci daný problém, t.j. problém pracovných migrantov je aktuálny aj dnes, v tomto príbehu sa autor snaží nechať čitateľa pozitívne myslieť a príbeh má šťastný koniec.

Do štvrtej časti *Literaturovedenijs, iskusstvovedenijs, kritika* je zahrnutý článok *Gulandom Rustamzoda. K voprosu obučenija russkomu jazyku v nacional'nej škole na sovremennom etape (s. 122 – 128)*. Autor si všima dôležitú úlohu výučby ruského jazyka v národnostnej škole a praktické ovládanie jazyka ako prostriedok komunikácie. Autor uvádza, že: 1) súčasný stav prednášania ruštiny v národnostných školách potrebuje nové metódy výučby; 2) nové metódy spočívajú najmä v širokom používaní učebných materiálov počas hodín rodného a ruského jazyka s cieľom zvýšenia jazykovej kompetencie študentov; 3) príprava kvalifikovaných učiteľov ruského jazyka a literatúry v národnostnej škole (s. 127). Celkovo texty sú zaujímavé a ľahko čitateľné. Takže časopis sa odporúča pre široký okruh čitateľov od študentov po profesionálov.